

Raport o stanie Związku Gmin Wierzyca

Starogard Gdański, maj 2024 r.

Wstęp

Na podstawie art. 29aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609), Zarząd Związku Gmin Wierzyca przedstawia raport o stanie jednostki – Związku Gmin Wierzyca za 2023 rok.

Podstawy i cele działania

W Polsce za podstawowe założenie funkcjonowania gospodarowania odpadami komunalnymi przyjęto system rozwiązań regionalnych, wyrażony w ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 152, poz. 897). Istotnym celem przyjętego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest redukcja poziomu ilości składowania odpadów oraz systematyczna poprawa poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Dla skuteczniejszego zapewnienia osiągnięcia wyżej wymienionych celów, utworzony został związek międzygminny pod nazwą Związek Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim, który w imieniu gmin wchodzących w skład związku wykonuje zadania w zakresie organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w skład Związku Gmin Wierzyca wchodzi cztery gminy powiatu kościerskiego: Nowa Karczma, Stara Kiszewa, gmina Kościerzyna i miasto Kościerzyna, pięć gmin powiatu starogardzkiego: Bobowo, Lubichowo, Smętowo Graniczne, gmina Skórcz, miasto Skórcz oraz z powiatu gdańskiego gmina Przywidz. Związek Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim został wpisany do Rejestru Związków Międzygminnych pod pozycją 301 - w dniu 30 października 2012 roku. Związek działa na podstawie statutu. Tekst jednolity obowiązującego Statutu Związku został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego pod pozycją 171 - w dniu 19 stycznia 2021 roku.

Organy Związku Gmin Wierzyca

Organem stanowiącym Związku Gmin Wierzyca jest Zgromadzenie Związku Gmin Wierzyca w którego skład wchodzi wójtowie i burmistrzowie gmin – uczestników Związku Gmin Wierzyca.

W 2023 roku Zgromadzenie Związku działało w składzie udostępnionym pod adresem: <https://www.zgwierzycyca.pl/zgromadzenie>.

W 2023 roku odbyło się 5 posiedzeń Zgromadzenia Związku.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników prac Zgromadzenia Związku Gmin Wierzyca wyrażone w podjętych uchwałach dostępne są na stronie Związku pod adresem: <https://www.zgwierzycyca.pl/uchwalyZgro>.

Organem wykonawczym Związku Gmin Wierzyca jest Zarząd Związku Gmin Wierzyca, który w 2023 roku realizował swoje zadania w składzie:

- Przewodniczący Zarządu - Marcin Nowak,
- Zastępca Przewodniczącego - Wojciech Spiczak Brzeziński,
- Członek Zarządu - Janusz Kosecki.

W 2023 roku w ramach obecnej kadencji odbyło się 16 posiedzeń Zarządu, na których podejmowano decyzje w kluczowych sprawach działalności Związku.

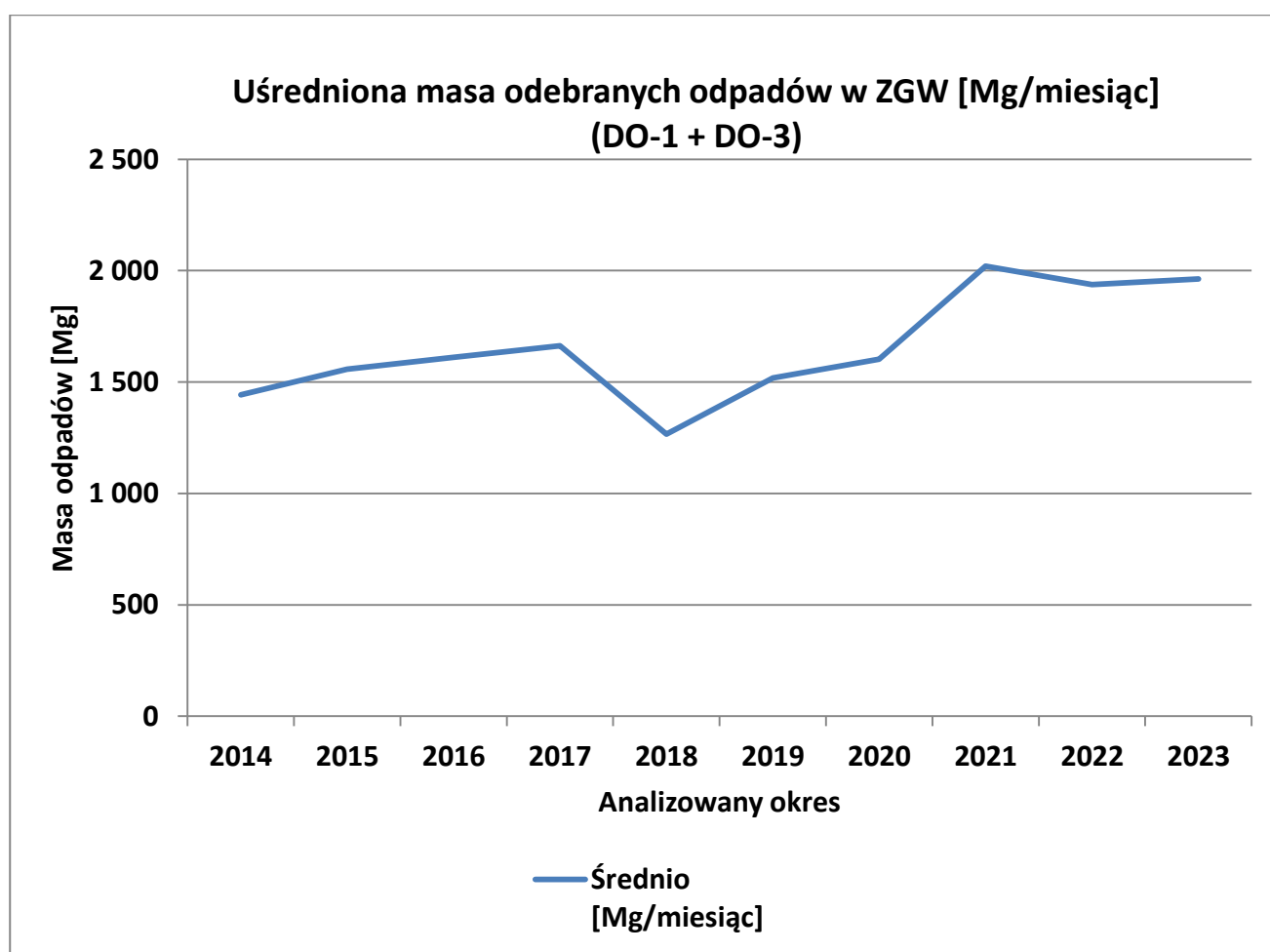
Zarząd Związku Gmin Wierzyca w 2023 roku brał udział w licznych spotkaniach, w tym w posiedzeniach rad gmin – uczestników Związku Gmin Wierzyca, gdzie w szczególności przedstawiany był stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin Związku Gmin Wierzyca.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi

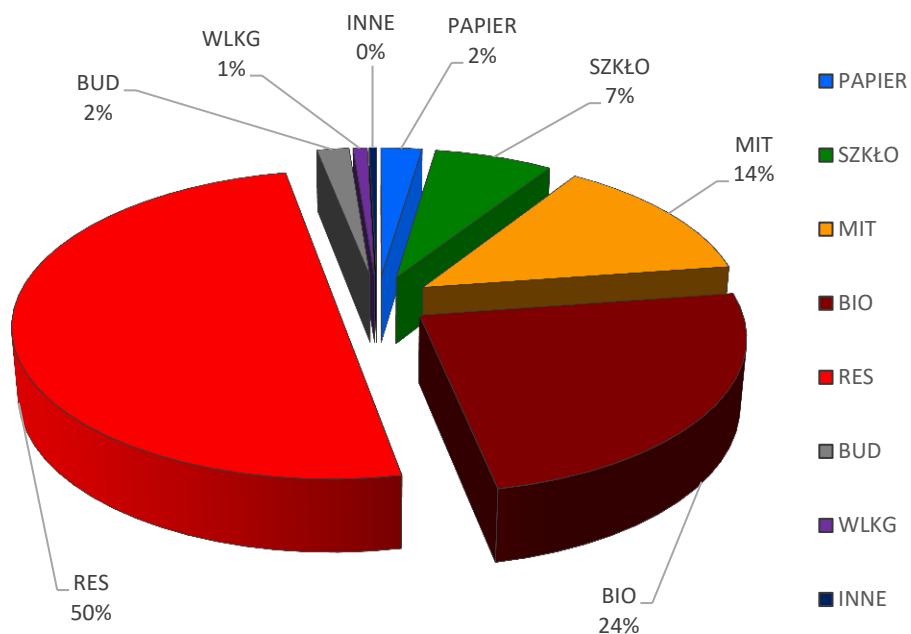
Masa odebranych odpadów komunalnych z obszaru Związku Gmin Wierzyca w 2023 roku wyniosła **23 558,971 Mg** (dla porównania w roku 2022 wyniosła 23 244,948 Mg).

W 2023 roku nastąpił wzrost ilości odebranych, przetransportowanych i zagospodarowanych odpadów komunalnych tj. o 1,35 % w stosunku do 2022 roku. Ponadto w 2023 roku w stosunku do 2022 roku nastąpiła niewielka poprawa struktury odebranych odpadów, co obrazują poniższe dane:

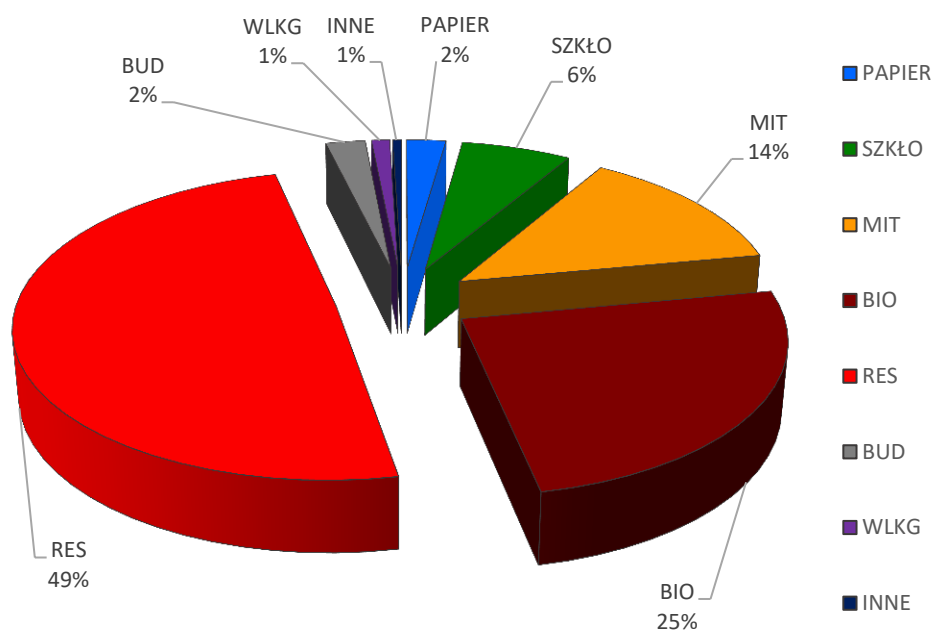
	Uśredniona masa odebranych odpadów w ZGW [Mg/miesiąc]									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Średnio [Mg/miesiąc]	1 442,66	1 558,04	1 611,33	1 662,62	1 265,55	1 518,40	1 602,03	2 020,10	1 937,08	1 963,25
Różnica względem roku poprzedniego		8,00%	3,42%	3,18%	-23,88%	19,98%	5,51%	26,10%	-4,11%	1,35%

Struktura odebranych z obszaru ZGW odpadów komunalnych w 2022 r.

Struktura odebranych z obszaru ZGW odpadów komunalnych w 2023 r.

Związek Gmin Wierzyca osiągnął zakładany cel w postaci uzyskania wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2023 rok, który wyniósł 39,49 % (*wymagany za rok 2023 - powyżej 35%*).

Poziom odpadów komunalnych przekazanych do składowania w 2023 roku wyniósł 24,18 % masy odpadów odebranych (dla porównania w roku 2022 wynosił 10,05 %). Jest to wyraźne pogorszenie tego wskaźnika (*w zakresie tym wymagana będzie ściślejsza współpraca z instalacją komunalną zagospodarowującą odpady*).

Koszty poniesione przez Związek Gmin Wierzyca w 2023 roku w związku z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych wyniosły **24 502 602,14 złote** (dla porównania w roku 2022 wyniosły 23 646 171,73 złote).

Szczegółowe dane z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi zawiera „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Wierzyca za 2023 r.” dostępna pod adresem: <https://www.zgwierzyca.pl/analizy>.

Gospodarka finansowa

Stan finansów w Związku Gmin Wierzyca na dzień 31 grudnia 2023 roku kształtował się następująco:

Dochody bieżące wykonano w wysokości 28 182 751,79 złotych, dochodów majątkowych nie otrzymano, natomiast wydatki zrealizowano w wysokości 27 396 093,70 złotych.

Dochody (*łącznie ze składką gmin*) i wydatki (*wykonane*) w 2023 roku wynosiły:

1) dochody	28 182 751,79 zł,
2) wydatki	27 396 093,70 zł,
3) Wynik finansowy	786 658,09 zł.

Zrealizowane dochody oraz wydatki analizowanego okresu pokazują, iż Związek zakończył rok 2023 z wynikiem dodatnim w wysokości 786 658,09 złotych. W dniu 31 grudnia 2023 roku Związek posiadał na koncie bankowym kwotę 1 001 561,60 złotych oraz środki pieniężne w drodze w wysokości 54 079,21 złotych. Zobowiązania Związku Gmin Wierzyca na dzień 31 grudnia 2023 wyniosły 2 085 682,55 złotych.

Wykazane zobowiązania były zobowiązaniami niewymagalnymi z terminem płatności do końca stycznia 2024 roku.

Szczegółowe dane z zakresu gospodarki finansowej zawiera „Sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu za 2023 rok” - dostępne pod adresem: <https://www.zgwierzyca.pl/uchwalyZgro>.

Działania edukacyjne

Do katalogu obowiązkowych zadań gminy należy edukacja i udostępnianie mieszkańcom informacji w zakresie metod i zasad postępowania z odpadami. Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, są ważnym elementem osiągnięcia celów, o których wspomniano na wstępie. Działania edukacyjne mogą przybierać formy ulotek w formie papierowej lub folderów na stronach internetowych, zajęć dla dzieci i młodzieży w szkołach, prezentacji w świetlicach, bądź centrach kultury.

Związek Gmin Wierzyca realizując powyższe zadania wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) w 2023 roku brał czynny udział w wydarzeniach organizowanych przez instytucje znajdujące się na obszarze działania Związku.

Związek Gmin Wierzyca współdziałał w zorganizowaniu Szkolnego Turnieju Ekologicznego pt. „Człowiek dla Ziemi – Ziemia dla człowieka” z okazji Dnia Ziemi w Publicznej Szkole Podstawowej w Mirotkach. Zorganizowane zostały konkursy dla uczniów, które polegały na ułożeniu wiersza, bądź rymowanki pt. „Śmieci mniej – Ziemi lżej”, wykonaniu plakatu wraz z hasłami dotyczącymi oszczędzania energii elektrycznej oraz na realizacji wykonania maszyny do sprzątnia odpadów z materiałów odpadowych i zademonstrowanie jej zgromadzonemu. Ponadto uczniowie w konkursie między klasowym prezentowali w formie przedstawienia efekty swojej miesięcznej pracy nad dwoma zadaniami polegającymi na wymyśleniu i opracowaniu scenariusza „Bajki o Rycerzu Recyklingu” oraz wymyśleniu i zaśpiewaniu piosenki na temat segregacji odpadów na dowolnie wybraną przez klasę melodię. Koniec turnieju został zakończony indywidualnym konkursem wiedzy przyrodniczo-ekologicznej pt. „Jeden z dziesięciu”.

Związek Gmin Wierzyca współdziałał również w zorganizowaniu Szkolnego Turnieju Ekologicznego z okazji Dnia Ziemi w Publicznej Szkole Podstawowej w Wielkim Bukowcu. Turniej ukierunkowany był na upowszechnienie istotnej wiedzy na temat ochrony naszej planety oraz motywowanie uczniów do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Uczniowie po zaprezentowaniu krótkiej prelekcji na temat Dnia Ziemi mieli możliwość przystąpienia do konkursu wiedzy przyrodniczo-ekologicznej pt. „Jeden z dziesięciu”.

Związek Gmin Wierzyca nieprzerwanie prowadzi także działania informacyjne, które są ogólnodostępne i aktualne na stronie <https://www.zgwierzyca.pl> i w siedzibie Związku.

Celem działań edukacyjnych i informacyjnych Związku Gmin Wierzyca jest przede wszystkim kształtowanie świadomości ekologicznej oraz promowanie zachowań i nawyków skłaniających ludzi do ochrony środowiska z uwzględnieniem idei zrównoważonego rozwoju.

Działania inwestycyjne

Głównym źródłem planowanych dochodów Związku Gmin Wierzyca są opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszone przez właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi. Oprócz wymienionego źródła finansowania, Związek Gmin Wierzyca efektywnie działa na rzecz pozyskania dofinansowania zewnętrznego umożliwiającego dalszy jego rozwój. Efektem takiego działania było podpisanie w dniu 24 lipca 2018 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego umowy na dofinansowanie budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Skórczu. Dofinansowanie nastąpiło ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 i zakończyło się sukcesem, ponieważ Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Skórczu został utworzony i stale sprawnie funkcjonuje.

W 2023 roku w ramach rządowego programu „Polski Ład” Związek Gmin Wierzyca uzyskał dofinansowanie na kolejne trzy istotne inwestycje dotyczące:

1) **modernizacji infrastruktury gospodarki odpadami**, polegająca na budowie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Nowa Karczma

wyposażonego w odpowiednie pojemniki umożliwiające prawidłową segregację odpadów wraz z odpowiednim do jego funkcjonowania oprogramowaniem i zakupem oraz budową gminnych Punktów Elektroodpadów; realizacja tego zadania umożliwi mieszkańcom z terenu gmin – uczestników Związku Gmin Wierzyca – przede wszystkim pozbywać się odpadów komunalnych takich jak odpady niebezpieczne, budowlane, wielkogabarytowe, których zgodnie z prawem pozbycie się mogło dotychczas stanowić problem (kwota dofinansowania 1 952 650 zł),

2) **zakupu pojemników na odpady komunalne**, w ramach którego oprócz zakupu określonej ilości pojemników do gromadzenia selektywnie zbieranych odpadów komunalnych, przeznaczonych dla właścicieli nieruchomości, zakupione zostaną pojazdy do ich obsługi - opróżniania (kwota dofinansowania 6 996 750 zł).

3) **zakupu sprzętu i oprogramowania komputerowego** obsługującego system gospodarki odpadami komunalnymi, w ramach którego nastąpi zakup niezbędnego sprzętu i oprogramowania umożliwiającego modernizację cyfryzacji świadczonych usług gospodarowania odpadami komunalnymi (kwota dofinansowania 562 950 zł).

Realizacja powyższych projektów znacząco przyczyni się do zwiększenia efektywności funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Wnioski

Związek Gmin Wierzyca zapewnia objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, prawidłowe funkcjonowanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, warunki do budowy, utrzymania i wykorzystywania instalacji oraz urządzeń do odzysku, a także unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a ponadto współpracuje w opracowywaniu, ulepszaniu i realizowaniu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, nadzoruje czynności związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kontroluje zadania powierzone podmiotom odbierającym odpady komunalne, dokonuje corocznych analiz i sprawozdań w związku z powierzonymi zadaniami, dąży do udoskonalenia swoich działań współpracując z innymi organami związanymi z gospodarką odpadami komunalnymi, prowadzi edukację ekologiczną, ubiega się i korzysta z zewnętrznych środków finansowych i tworzy projekty aktów prawnych w sprawie gospodarowania odpadami komunalnymi przeznaczonych dla uczestników Związku Gmin Wierzyca.

Związek Gmin Wierzyca, mimo sporadycznych trudności finansowych związanych z rosnącym strumieniem odpadów komunalnych i wzrostem kosztów realizacji powierzonych zadań, utrzymuje stabilność finansową.

Polityka gospodarowania odpadami komunalnymi Związku Gmin Wierzyca jest i będzie w dalszym ciągu ukierunkowana na prowadzeniu działań mających zapobiegać powstawaniu odpadów komunalnych oraz ograniczających ilość wytwarzanych odpadów, a także na tworzeniu warunków do prawidłowego gospodarowania odpadami.

W 2023 roku Związek Gmin Wierzyca funkcjonował na stabilnym poziomie wypełniając swoje obowiązki statutowe.

Przewodnicząca Zarządu
Związku Gmin Wierzyca

Elżbieta Kokoszyńska